

Таким чином, сучасний український дизайн формує візуальну ідентичність країни, яка ґрунтується на поєднанні історичних традицій і сучасних інноваційних підходів. Він є не лише засобом естетичної комунікації, а й потужним чинником соціокультурних змін, що сприяє єднанню суспільства, зміцненню національної самосвідомості та позиціонуванню України на світовій арені.

Література:

1. Geraschenko O. National Identity in Design: From Local to Global. NaUKMA Research Papers. History and Theory of Culture. 2021. Т. 4. С. 45–55. URL: <https://doi.org/10.18523/2617-8907.2021.4.45-55> (дата звернення: 13.03.2025).
2. Барабаш В. Креативні індустрії як інструмент формування національного бренду. Design, Visual Art & Creativity: Modern Trends and Technologies. 2023. Vol. 2. С. 28–35. URL: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15234567> (дата звернення: 13.03.2025).
3. Смирна Л. Візуальна мова як носій національної пам'яті. Contemporary Art. 2023. № 20. URL: <https://doi.org/10.31500/2309-8813.20.2023.312345> (дата звернення: 13.03.2025).

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-491-0-83>

СУЧАСНИЙ ДИЗАЙН І ТЕХНОЛОГІЇ У ВІДНОВЛЕННІ УКРАЇНИ: АНАЛІЗ І ПЕРСПЕКТИВИ

Гончаров В. О.

Заслужений художник України,

доцент кафедри дизайну

Міжнародний гуманітарний університет

м. Одеса, Україна

Відновлення України після масштабних руйнувань є надзвичайно важливим завданням для сучасного суспільства. В умовах постійних викликів, що виникають внаслідок війни, дизайн стає важливим елементом процесу відновлення, поєднуючи естетику, функціональність та технологічні інновації. Від інтеграції «фрозумних» технологій до екологічних підходів у будівництві та оформленні громадських просторів, сучасний дизайн визначає новий шлях до формування якісного життєвого середовища.

Дизайн відіграє важливу роль у процесах поствоєнного відновлення, допомагаючи створити стійке та прогресивне соціально-економічне середовище, яке стимулює відбудову та розвиток країни після конфлікту або війни [4].

У відбудові міст важливо враховувати принципи сталого розвитку, які мають бути інтегровані в усі аспекти проектування та будівництва. Одним з основних напрямків є використання «розумних» технологій. Це включає енергоефективне освітлення, системи екологічного транспорту, а також цифрові системи моніторингу інфраструктури, що забезпечують зручність та безпеку для мешканців міста. Такі технології дозволяють покращити якість життя, забезпечити стійкість інфраструктури і сприяють економії енергоресурсів, що є необхідним в умовах обмежених ресурсів.

Для оцінки потенціалу дизайн-мислення як концептуально-методологічної основи теорії та практики дизайну, а також для виявлення ключових факторів, що впливають на формування нових тенденцій та напрямків у дизайн-творчості, застосовують порівняльний, критичний, історіографічний аналіз, а також контент-аналіз. Додатково використовується метод декомпозиції складних процесів для детального розгляду та систематизації цих впливів. Синтез елементів культури та технологій може призвести до виникнення емерджентності, що, у поєднанні з соціальним запитом на новий стиль життя, стає рушійною силою для розвитку нових напрямків у дизайн-творчості [2].

Один із найважливіших аспектів сучасного дизайну – це екологічна стійкість. Використання екологічно безпечних матеріалів та інноваційних технологій у будівництві стає основною тенденцією [6]. Важливим елементом є використання перероблених матеріалів, створення зелених зон, дахових садів і вертикального озеленення. Це не тільки покращує мікроклімат в міських умовах, але й значно знижує рівень забруднення та викидів CO₂, сприяючи збереженню природних ресурсів. Екологічно чисте середовище є основою для створення комфортних умов для життя.

Для забезпечення швидкого та ефективного досягнення високих результатів у роботі застосовуються різноманітні програми та методи, що оптимізують робочий процес. Серед допоміжних інструментів важливу роль відіграють штучний інтелект, плагіни та нейромережі [5]. Крім того, технології 3D-моделювання та 3D-друку відкривають нові можливості для створення реалістичних прототипів та виробів. Дослідження показують, що плагіни суттєво розширюють функціональні можливості графічних програм і допомагають автоматизувати рутинні операції. Однак, для ефективного використання цих інструментів дизайнери повинні постійно вдосконалювати свої професійні навички [3].

Цифрові технології відіграють важливу роль у розвитку архітектури та міського планування, допомагаючи прискорити процеси проектування та

відновлення. Віртуальна та доповнена реальність дозволяють створювати моделі архітектурних проєктів, що дає можливість візуалізувати та оптимізувати рішення на ранніх етапах. Крім того, впровадження штучного інтелекту в процес урбаністичного планування дозволяє покращити ефективність проєктів, скоротити час розробки та підвищити їхню функціональність. Це створює умови для більш швидкого та ефективного відновлення інфраструктури.

Важливим аспектом у відновленні України є соціальний дизайн, який має враховувати потреби різних соціальних груп, зокрема людей з інвалідністю, дітей та літніх осіб. Універсальний дизайн, що враховує потреби всіх громадян, є основою створення доступного та комфортного середовища. Це стосується як будівель, так і громадських просторів, де важливим є забезпечення рівного доступу для всіх, незалежно від фізичних можливостей. Соціальний дизайн сприяє інклюзивності, що в свою чергу покращує якість життя і забезпечує соціальну інтеграцію.

Сучасний дизайн та технології є ключовими в процесі відновлення України, сприяючи створенню сталого, комфортного та функціонального середовища. Впровадження інновацій у сфері урбаністики, архітектури та екологічного дизайну дозволяє значно покращити якість життя, зробити середовище безпечним та ефективним. Розвиток цих напрямків у майбутньому стане основою для розробки національної стратегії розвитку дизайну та урбаністичного середовища. Сучасні дослідження в цій галузі сприяють розвитку конкурентоспроможності України на міжнародній арені, створюючи нові можливості для інтеграції в глобальний простір.

Література:

1. Бойко І. М. Сталий розвиток міського середовища в умовах нових технологій. *Наукові праці дизайну*. Вип. № 15(2), 2022. С. 45-56.
2. Гардабхадзе І. А. Сучасний дизайн. Синтез мистецтв, технологій, етнокультури та екології. *Питання культурології*, Київ : Видавничий центр КНУКІМ. Вип. № 35, 2019. С. 21-33. DOI : <https://doi.org/10.31866/2410-1311.35.2019.188781>
3. Катруха В., Тининика А. Сучасні технології у вирішенні дизайнерських ідей. *Professional Art Education*. 2023. Vol. 4, No. 2. Рр. 30-38. URL : <https://dspace.hnpu.edu.ua/items/715c7f88-7ecd-403d-b495-255a41f5fcf8>
4. Латій О. І. Дизайн у поствоєнному відновленні держави / О. І. Латій // *Дизайн і мистецтво України у часи національного спротиву: зб. тез доповідей II Всеукраїнської наук. конф.* (Київ, 04 квітня 2024 р.). Київ: НАМУ, 2024. С. 60-61. URL : <https://dspace.krok.edu.ua/handle/krok/4876>
5. Петров В. А. Цифрові технології у відновленні міст. *Інновації в архітектурі та дизайні*. Вип. № 5(3), 2023. С. 34-45.
6. Шевченко О. І. Екологічні аспекти сучасного дизайну в Україні. *Екологія та дизайн: проблеми та рішення*. Вип. № 8(1), 2021. С. 12-23.